

De almachtige media onder de (eigen) loep?

De mening van de politieke journalisten in België over de politieke macht van de media.

De massamedia worden vaak aanzien als een belangrijke speler in de politiek. Vooral politici schatten de macht van de media hoog in. Maar hoe denken de betrokken politieke journalisten daar zelf over? Onze recente bevraging van Vlaamse en Franstalige journalisten geeft aan dat Belgische politieke journalisten erkennen dat de media een belangrijke rol in de politiek spelen. Maar de grote meerderheid van hen vindt die politieke rol niet te groot of problematisch. Ze gaan vooral volmondig akkoord met het feit dat media-aandacht grote gevolgen heeft voor de persoonlijke carrières van politici. Vaak in het nieuws verschijnen heeft invloed op het electorale lot van politici, maar ook op hun positie binnen hun partij en zelfs op hun gewicht in het parlement. De journalisten zijn zich ook bewust van hun invloed op het inhoudelijke werk van politici, met name de dingen waar politici mee bezig zijn. De media zijn misschien niet de belangrijkste agendasetter van het land volgens eigen zeggen, maar toch een heel belangrijke. Vlaamse journalisten schatten hun invloed nog iets hoger in dan hun Franstalige collega's.

Elektronisch Nieuwsarchief

Het Elektronisch Nieuwsarchief (ENA – www.nieuwsarchief.be) archiveert sinds 2003 alle nieuwsuitzendingen van 19 uur op Eén (VRT) en VTM op digitale wijze. Alle nieuwsuitzendingen worden gecodeerd: de nieuwsitems worden in detail bekeken en geanalyseerd. Het ENA is een initiatief van de Universiteit Antwerpen (promotor Stefaan Walgrave). Vanaf januari 2012 maakte het ENA deel uit van het Vlaamse Steunpunt Media gefinancierd door de Vlaamse overheid dat werd gedragen door vier Vlaamse universiteiten. Vanaf januari 2016 wordt het ENA aan de Universiteit Antwerpen gefinancierd door de Vlaamse minister van Media. Een eerste doel van het ENA is om nieuwsinhouden te analyseren en de bevindingen te rapporteren aan de Vlaamse overheid of ze op te nemen in wetenschappelijke publicaties. Een tweede doel is de data ter beschikking te stellen van de ruimere wetenschappelijke gemeenschap.

Technische fiche

Methode	Online survey
Doelgroep	Politieke journalisten
Tijdstip van de bevraging	13/11/2015 – 04/01/2016
Aantal respondenten	
Vlaanderen	168
Wallonië	85
Totaal	253
Duur survey	+/- 20 minuten
Ondervraagde media	Krantenredacties, radioredacties, televisieredacties, online redacties

De almachtige media onder de (eigen) loep?

De mening van de politieke journalisten in België over de politieke macht van de media.

Stefaan Walgrave, Debby Vos, Peter Van Aelst & Kirsten Van Camp.

Onderzoeksgroep 'Media, Middenveld en Politiek' (www.M2P.be); Universiteit Antwerpen

De massamedia zijn de laatste decennia veel belangrijker geworden voor de politiek. Politici hebben de media meer dan vroeger nodig om te communiceren met hun kiezers. Die kiezers zijn minder trouw en meer kritisch, en evalueren partijen en politici steeds meer op basis van de impressies die ze via de massamedia over de politiek krijgen. Politici moeten dus toegang krijgen tot de massamedia om zichzelf, hun standpunt en hun daden te promoten. Maar politici gebruiken de media niet alleen als forum om zichzelf in de verf te zetten. Net zoals gewone burgers zijn ze vaak ook afhankelijk van de nieuwsmedia voor het verwerven van informatie. Het is gedeeltelijk via de media dat ze leren over maatschappelijke problemen, over mogelijke oplossingen voor die problemen, en over hoe burgers daar over denken. In de wetenschappelijke literatuur wordt die media-afhankelijkheid van politici met de term 'mediatisering van de politiek' beschreven. De veranderingen bij burgers en politici gaan gepaard met structurele verschuivingen aan de kant van de journalistiek. Meer dan vroeger zijn nieuwsmedia en journalisten politiek onafhankelijk. Ze volgen hun eigen medialogica, hanteren professionele en geen politieke standaarden, en vertellen vooral hun verhalen op een manier die het publiek lust. Wie of wat aan bod komt heeft te maken met de 'nieuws waarde' van de persoon of het feit, en met de kwestie of het past in de productielogica van het medium; voor televisie moeten er bijvoorbeeld beelden zijn.

De verschuiving van de nieuwsmedia van ondergeschikt aan politieke controle naar autonome speler in de publieke sfeer geeft aanleiding tot spanningen tussen media en politiek. In de symbiotische verhouding tussen journalisten en politici wordt er dan ook vaak gesproken, dikwijls beschuldigend, over de 'macht van de media'. Vooral politici zijn ervan overtuigd dat de media te veel macht hebben. De nieuwsmedia worden er bovendien vaak door politici van verdacht die macht slecht te gebruiken. Ze zijn gericht op sensatie, niet objectief, en spelen op de man (vb. Bart De Wever: *Framing om van te kotsen*). Maar hoe denken journalisten daar zelf over? Wat is hun visie op de tango tussen media en politiek? Dichten ze zichzelf macht toe, welke dan, en hoeveel?

In deze Nieuwsmonitor rapporteren we over een uitgebreide online bevraging van Belgische politieke journalisten die we in het najaar van 2015 ondernamen. 168 Vlaamse en 85 Franstalige politieke journalisten namen deel. Dat is een zeer respectabele steekproef van alle politieke journalisten; we kunnen dus met enig vertrouwen uitspraken doen over 'de' politieke journalist in ons land. Elk van de bevragede journalisten werkt (ook) over politiek; sommigen doen niet anders terwijl anderen naast politiek ook nog andere thema's volgen. Onze vragen gingen dieper in op de relatie tussen media en politiek, zoals de journalisten die percipiëren.

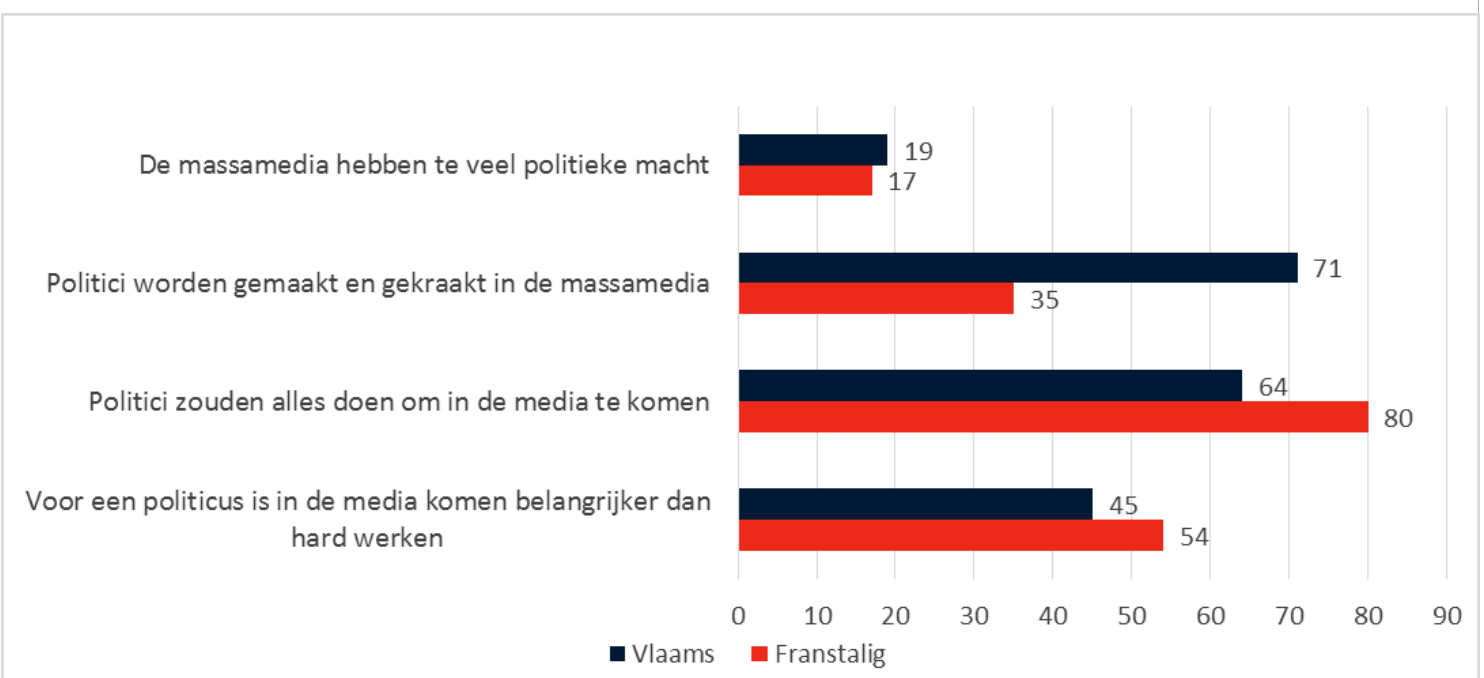
Eerst legden we onze respondenten een aantal stellingen voor over de macht van de media meer *algemeen*. Daarna spitten we de rol van de media in de politiek verder uit door twee soorten van mediamacht te onderscheiden. Opnieuw met stellingen peilden we naar de rol die politieke journalisten zichzelf toedichten in het bepalen van de persoonlijke *carrières* van politici. Daarnaast rapporteren we over de resultaten van onze vragen die poogden een tweede vorm van mediamacht, met name de *agendabepalende* rol van de nieuwsmedia, te vatten.

In de onderstaande bespreking besteden we uiteraard veel aandacht aan hoeveel journalisten een bepaalde mening toegedaan zijn. Maar we proberen die meningen ook wat in perspectief te zetten, door na te gaan of we opvallende verschillen *tussen* journalisten vinden. We gaan er van uit dat niet alle journalisten hetzelfde denken en we menen dat de volgende twee factoren een rol zouden kunnen spelen: de taalgroep waartoe de journalist behoort en het aantal jaren ervaring dat een journalist heeft. Denken Vlamingen en Franstaligen hetzelfde?; het gaat tenslotte toch in grote mate om twee gescheiden politieke en mediasystemen. En hebben ervaren journalisten misschien een andere mening over hun politieke rol dan de journalisten met minder jaren op de teller? Ten slotte vergelijken we onze gegevens anno 2015 ook met een eerdere bevraging onder politieke journalisten die we in 2006 deden (alleen onder de Vlamingen). Sommige van de vragen waren in 2006 en 2015 identiek en dat laat toe na te gaan of de macht van de media, tenminste als je politieke journalisten mag geloven, is toe- of afgenomen in de laatste tien jaar.

De macht van de media

Grafiek 1 hieronder bevat de percentages journalisten die akkoord gingen met een aantal stellingen over de relatie tussen media en politiek. De figuur bevat ook een vergelijking tussen de Vlaamse en de Franstalige journalisten. We overlopen alle stellingen.

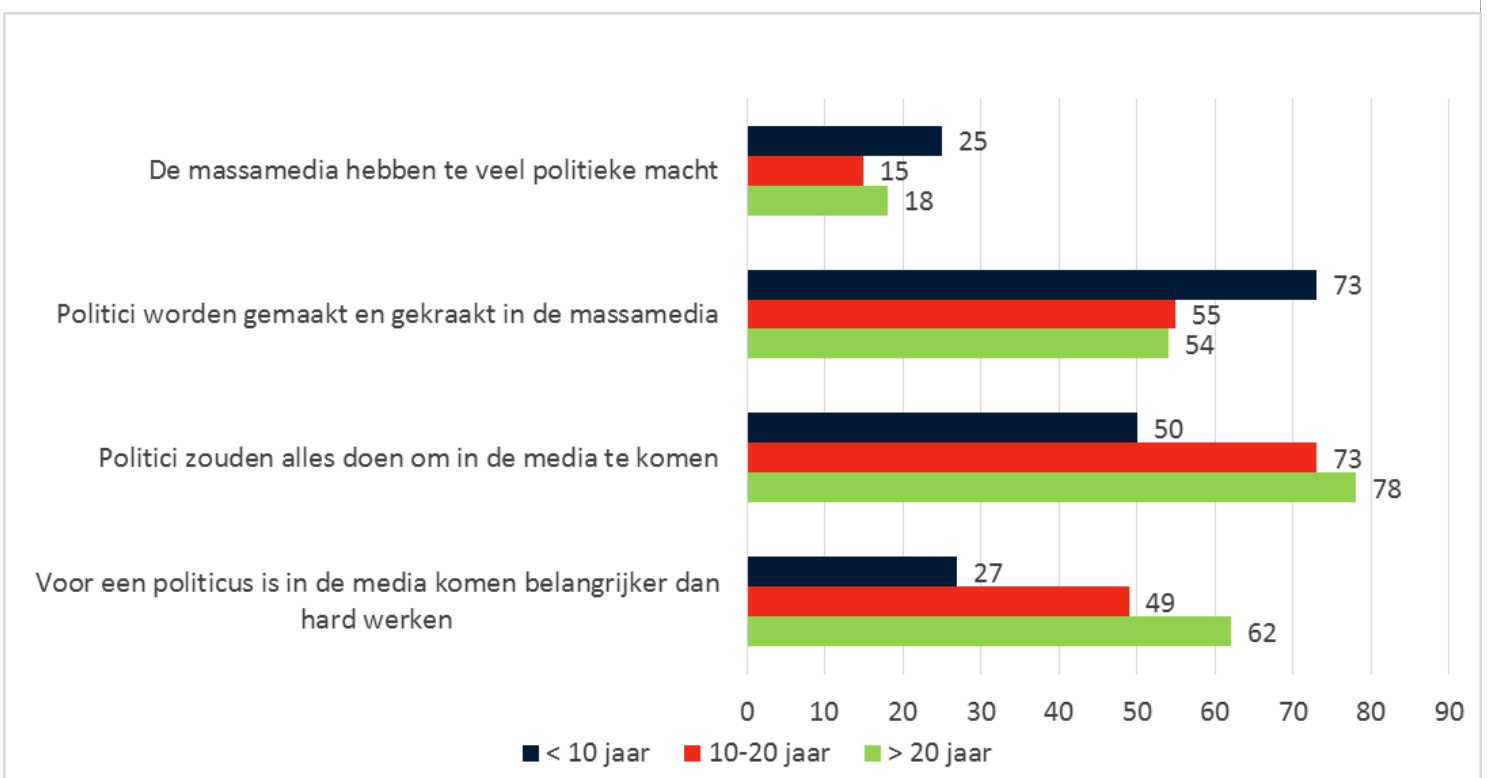
Grafiek 1: De macht van de media volgens Vlaamse (N=168) en Franstalige (N=83) politieke journalisten. Percentage dat het 'eens' of 'helemaal eens' is met de stelling.



De stelling *De massamedia hebben te veel politieke macht* kan niet op geweldig veel bijval rekenen. Slechts een kleine groep journalisten is het er mee eens. Toch is de groep instemmers groter dan we verwachtten want de stelling neemt de media direct onder vuur. Vlaamse en Franstalige journalisten verschillen op dit vlak nauwelijks van mening. Interessanter is *Politici worden gemaakt en gekraakt in de massamedia*. Hier zijn beide taalgroepen het helemaal *niet* over eens: de Vlaamse journalisten geven toe dat ze politici kunnen kraken en maken (71%) maar de Franstaligen lopen veel minder hoog op met hun macht op dit vlak (35%). De Franstaligen zijn het dan weer wel meer eens met de stelling *Politici zouden alles doen om in de media te komen*; 80% tegenover 65% (significant verschil). Dus volgens Franstaligen hebben de media langs de ene kant minder macht maar doen politici, langs de andere kant, wel *meer* moeite om in de media aan bod te komen. Dat beeld wordt bevestigd door de stelling *Voor een politicus is in de media komen belangrijker dan hard werken*. Ongeveer de helft van de journalisten gaat akkoord met die stelling, wat veel is. Die stelling spreekt eigenlijk de eerste stelling, die claimt dat de media te veel politieke macht hebben, tegen. Hoewel maar een minderheid vindt dat de media te veel politieke macht hebben is toch bijna de helft overtuigd van het feit dat media-aandacht belangrijker is voor een politicus dan hard werken. Als dat laatste waar is dan hebben de media toch te veel macht? Mogelijk maken politieke journalisten een onderscheid tussen de media als ‘podium’ (belang van blootstelling), en de politieke ‘macht’ van de media die meer verwijst naar het feit dat journalisten bewust en actief de politiek beïnvloeden. Samenvattend kunnen we zeggen dat journalisten niet vinden dat ze té veel macht hebben maar dat ze wel overtuigd zijn dat politici hen nodig hebben en ze op die manier invloed uitoefenen op de politiek. De Vlamingen vinden daarbij dat de media meer macht hebben, terwijl de Franstalige de politici meer moeite zien doen om het tot in de media te schoppen.

Dezelfde antwoorden kunnen we ook uitsplitsen naargelang de jaren ervaring van de bevroegde journalisten. Misschien denken veteranen anders dan nieuwelingen? De data staan in Grafiek 2 hieronder.

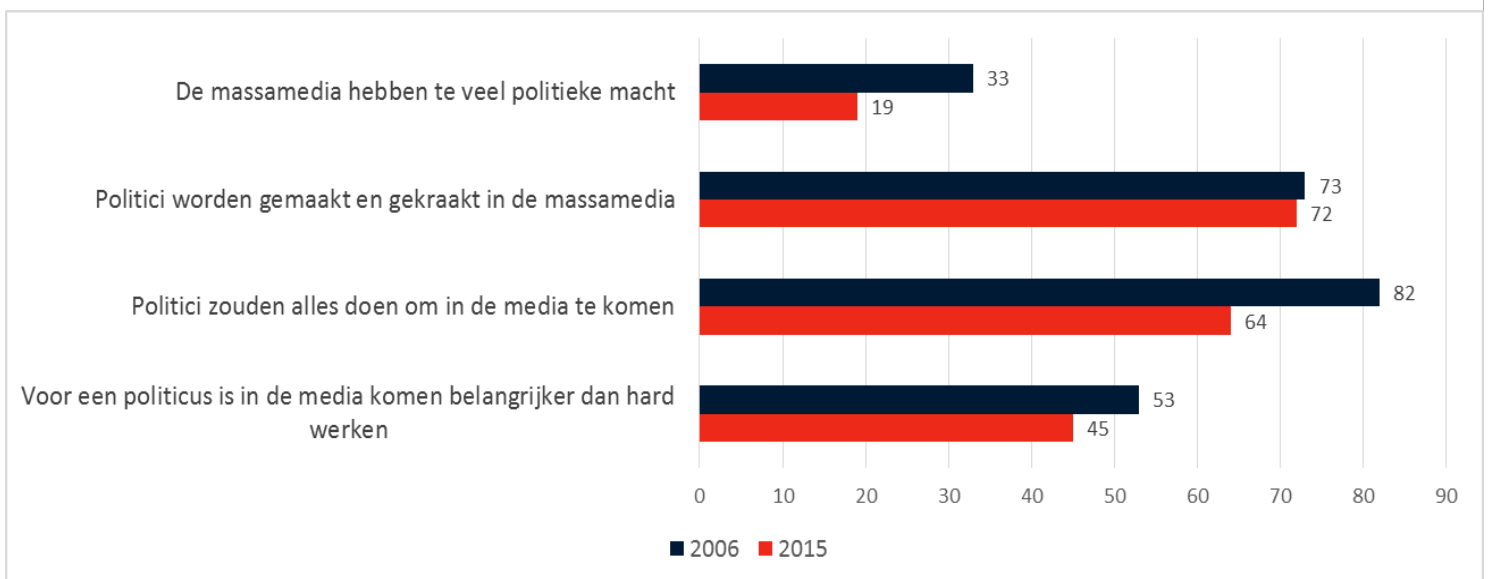
Grafiek 2: De macht van de media volgens minder ervaren (N=64), ervaren (N=88) en zeer ervaren (N=89) journalisten. Percentage dat het ‘eens’ of ‘helemaal eens’ is met de stelling.



Er zijn consistente verschillen tussen journalisten met meer of minder ervaring. Dat is niet zozeer het geval wat betreft de 'te veel macht'-stelling maar wel voor alle drie de andere stellingen. Hoe meer ervaring, hoe meer journalisten het er mee eens zijn dat politici alles zouden doen om in de media te komen en dat in de media komen belangrijker is dan hard werken. Dit suggereert dus dat journalisten met de jaren tot het inzicht komen dat de media voor politici een grotere rol spelen. Maar, in tegenstelling daarmee, zijn het juist de minst ervaren journalisten die veruit het meest geloven in de stelling *Politici worden gemaakt en gekraakt in de massamedia*. Er is dus een merkwaardig patroon gaande waarbij journalisten naarmate ze meer journalistenjaren op de teller hebben zich meer gaan realiseren hoe belangrijk ze zijn voor politici maar op hetzelfde moment hun eigen macht relativeren.

Zijn deze percepties gewijzigd doorheen de tijd? Zijn Vlaamse journalisten anno 2015 meer of net minder dan vroeger overtuigd van hun macht? De vergelijking met een eerdere, identieke bevraging uit 2006 brengt antwoord. Grafiek 3 geeft de cijfers weer.

Grafiek 3: De macht van de media volgens Vlaamse journalisten in 2006 (N=227) en 2015 (N=165). Percentage dat het 'eens' of 'helemaal eens' is met de stelling.

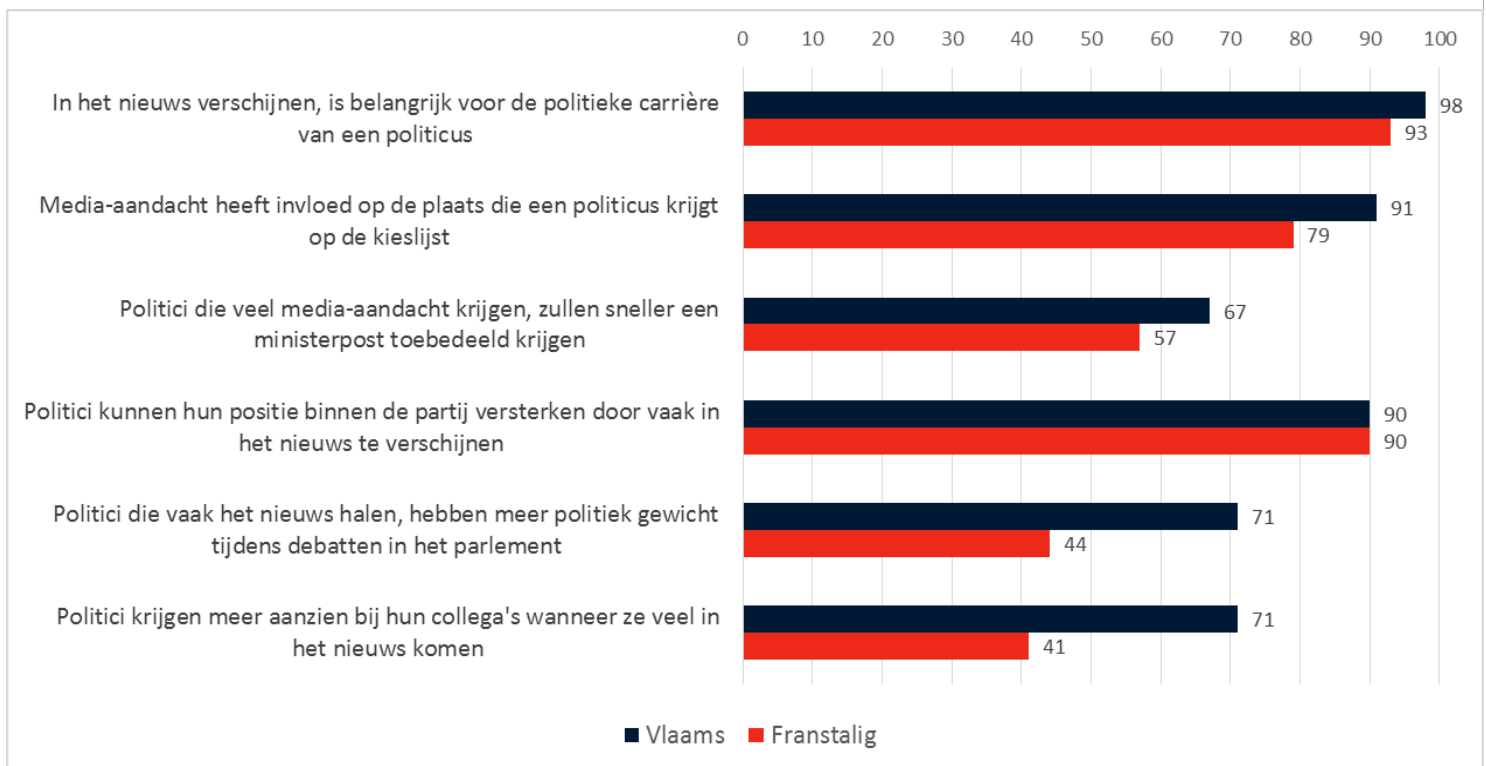


Als er al een tendens in de data zit—we zien vooral veel stabiliteit over de tien jaar tussen de twee bevragingen—dan is het dat de macht van de media in 2015 eerder *lager* wordt ingeschat dan in 2006. Dus er is zeker geen sterke stijging van de macht van de media gedurende de laatste tien jaar, als je journalisten mag geloven. Minder journalisten zijn overtuigd dat ze te veel macht hebben (19% vs. 33%), en minder journalisten vinden dat politici alles zouden doen om in de media te komen (64% vs. 82%). Aan deze verschillen in percentages mag echter niet te veel belang gehecht worden aangezien de gemiddelde scores op de voorgelegde stellingen (1=helemaal oneens – 5=helemaal eens) statistisch niet significant van elkaar verschillen. De stelling *Politici worden gekraakt en gemaakt in de massamedia* levert zo goed als identieke antwoorden op.

De media als bepaler van politieke carrières

Een belangrijke vorm van mediamacht is politieke-personeelselectie. Er is nogal wat onderzoek dat er op wijst dat veel in de media komen een grote boost kan geven aan de persoonlijke carrière van een politicus. Ten eerste zouden media-optredens *electoraal* belangrijk kunnen zijn; ze leveren stemmen op. Maar ze zouden ook ten goede kunnen komen aan de standing van een politicus binnen zijn of haar *partij*. Verschijnen in de media zou zelfs een effect kunnen hebben op de politieke *invloed* van een politicus. We formuleerden zes stellingen die deze mogelijke carrièregevolgen vatten en legden ze voor aan de bevroegde journalisten. De resultaten met de Vlaams-Franstalige vergelijking staan in Grafiek 4.

Grafiek 4: De carrièrebepalende macht van de media volgens Vlaamse (N=163) en Franstalige (N=81) politieke journalisten. Percentage dat het 'eens' of 'helemaal eens' is met de stelling.

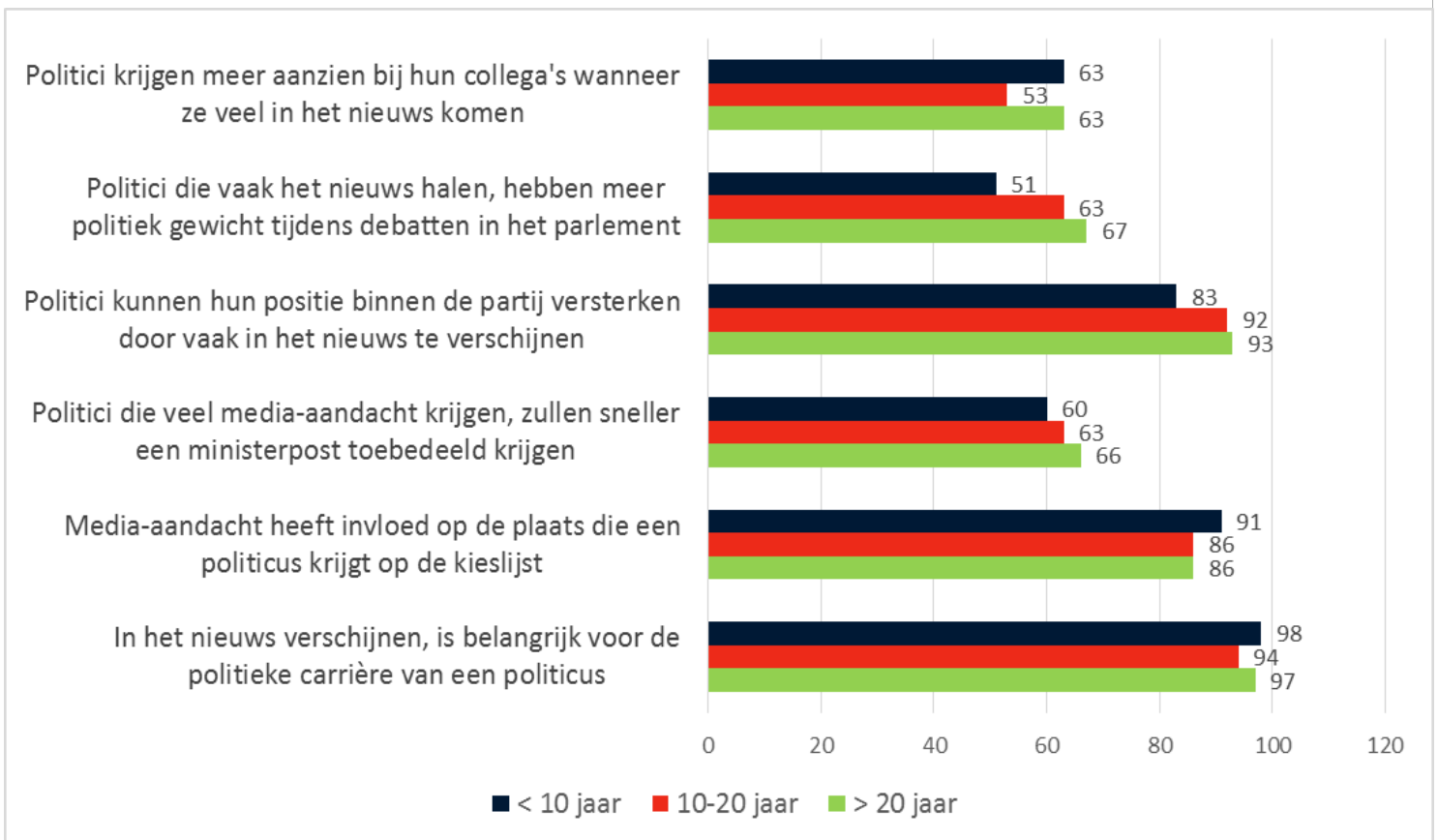


Er is een quasi unanieme instemming met de stelling *In het nieuws verschijnen is belangrijk voor de carrière van een politicus*. In Vlaanderen is de score ronduit stalinistisch (98% instemming) en dat is eigenlijk ook in Franstalig België het geval (93%)(verschil niet significant). Die algemene vaststelling valt dan uit elkaar in verschillende vormen van carrièrebevordering (of blokkering) door de media. Nieuwsmakers geloven heel sterk dat de aandacht die zij al dan niet aan politici geven electorale gevolgen heeft doordat de mediafrequentere politici hoger op de lijst komen, de Vlaamse nieuwsmakers nog meer dan de Franstaligen (verschil net niet significant). Met *Politici die veel media-aandacht krijgen, zullen sneller een ministerpost toebedeeld krijgen*, wat dus de invloed van de media op de partij-interne machtspositie van een politicus vat (ministerposten worden door de partijvoorzitter gegeven), zijn de meeste journalisten het ook eens (respectievelijk 67% en 57%). Hetzelfde geldt voor de gelijkaardige stelling *Politici kunnen hun positie binnen de partij*

versterken door vaak in het nieuws te verschijnen waar 90% aan beide grenzen van de taalgrens het mee eens is. Maar de macht van de media gaat verder. Zelfs in het parlement zijn de mediagenieke politici in het voordeel zoals blijkt op de antwoorden op de stelling *Politici die vaak het nieuws halen, hebben meer politiek gewicht tijdens debatten in het parlement*. Maar deze keer is er alleen aan de Vlaamse zijde (71%) volop instemming terwijl er aan de Franstalige zijde toch wat meer terughoudendheid is (44%)(verschil significant). Hetzelfde geldt voor het meer algemene item *Politici krijgen meer aanzien bij hun collega's wanneer ze veel in het nieuws komen* waar opnieuw veel Vlaamse (71%) en statistisch significant minder Franstalige (41%) journalisten het mee eens zijn. Kortom, over het algemeen gaan journalisten akkoord met het idee dat de media belangrijk zijn voor het persoonlijk welzijn van politici. Telkens als we significante verschillen zien tussen Vlamingen en Franstaligen is het zo dat de Vlamingen (veel) méér geloven dat de media macht hebben. Vlaamse journalisten denken dus meer invloed uit te oefenen op het persoonlijke lot van politici dan hun zuiderse landgenoten.

Denken journalisten anders over hun invloed op politieke carrières van de politici die ze verslaan naargelang ze meer jaren ervaring hebben? Opnieuw delen we de journalisten op in drie groepen naargelang hun ervaring. Het empirisch materiaal wordt grafisch voorgesteld in Grafiek 5.

Grafiek 5: De carrièrebepalende macht van de media volgens minder ervaren (N=65), ervaren (N=86) en zeer ervaren (N=87) journalisten. Percentage dat het 'eens' of 'helemaal eens' is met de stelling.

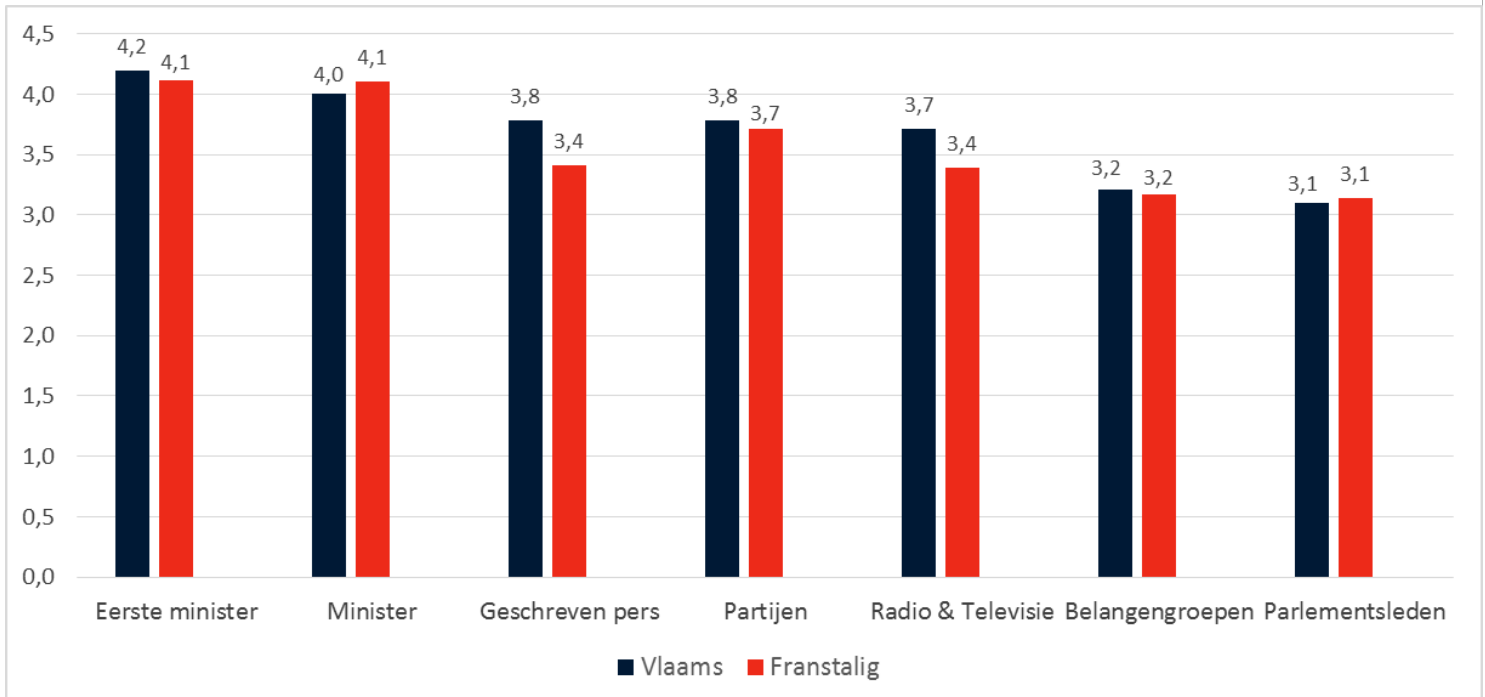


Geen van de vragen over de rol van de media in het beïnvloeden van de loopbaan van politici werd ook in 2006 gesteld. We kunnen dus niet nagaan of de zelfperceptie van journalisten in deze doorheen de tijd is gewijzigd.

De media als bepaler van de politieke agenda

Naast carrièrebevordering wordt aan de media vaak ook een agendabepalende rol toegeschreven. Dat wil zeggen dat mediaberichtgeving wordt opgepikt door politici en voor een deel de politieke agenda, de dingen waar politici in regering en parlement mee bezig zijn, bepaalt. Er is erg veel onderzoek dat aantoonde dat de media voor een stuk die rol spelen. Erkennen journalisten dat hun werk zulke rol speelt? Dat doen ze wel degelijk. Als ze rechtstreeks de stelling krijgen voorgeschoteld *De media bepalen welke thema's er belangrijk zijn, de politieke heeft daar weinig greep op* dan zijn journalisten niet geneigd om in te stemmen (gegevens niet in figuur afgebeeld). Slechts 25% van de Vlaamse en 22% van de Franstalige journalisten gaan akkoord met deze ietwat extreem geformuleerde stelling. Maar als ze gevraagd worden om de agenda-bepalende macht van zichzelf te vergelijken met die van andere actoren dan valt op dat ze hun eigen agendamacht toch relatief hoog inschatten. Opnieuw beginnen we met eerst in Grafiek 6 de Vlamingen met de Franstaligen te vergelijken.

Grafiek 6: De agendabepalende macht van de media volgens Vlaamse (N=162) en Franstalige (N=82) politieke journalisten. Hoe dikwijls slagen de volgende actoren erin om een nieuw probleem bovenaan op de politieke agenda te krijgen? Gemiddelde op een schaal van nooit (1) tot heel vaak (5).

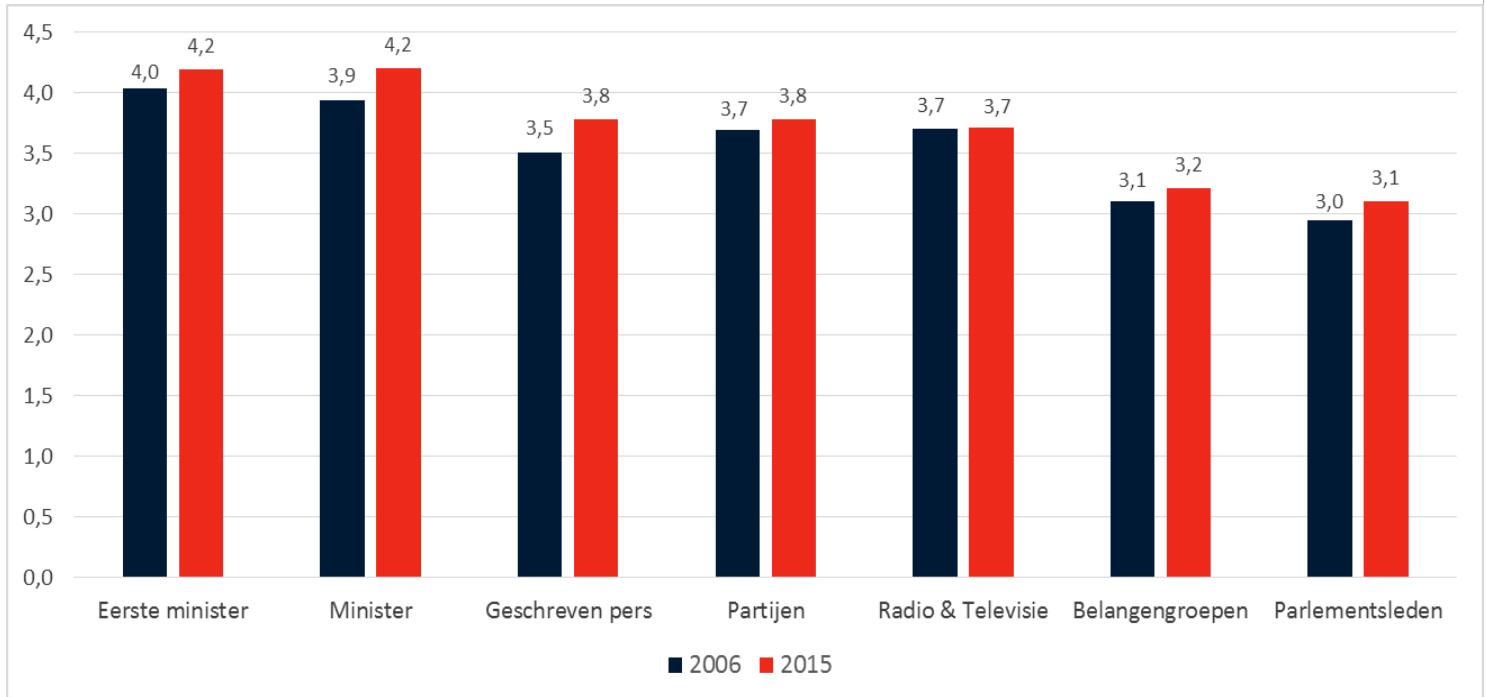


De machtigste agendasetter volgens journalisten is de eerste minister, dan volgen de gewone ministers. We vroegen apart naar de geschreven en de audiovisuele pers en beiden scoren ronduit hoog. De geschreven pers is volgens journalisten een even belangrijke agendasetter dan de politieke partijen, nochtans staat België bekend als een participatie met allesbeheersende partijen. En de audiovisuele media scoren hoger dan belangengroepen en parlementsleden. Het is opvallend dat de geschreven pers niet moet onderdoen voor de audiovisuele nieuwsmedia als het aankomt op het bepalen van de politieke agenda. Uit vorig onderzoek weten we dat politici en ook journalisten denken dat radio en vooral TV véél meer invloed uitoefenen op het *publiek* dan de geschreven pers. Maar als het aankomt op de invloed op de politieke agenda denken journalisten er omgekeerd over. Beide types nieuwsmedia worden als machtiger agendasetters ingeschat door de Vlamingen dan door de Franstalige politieke journalisten. Zowel voor de geschreven pers als voor radio en TV is het verschil statistisch significant. Dat is frappant, want voor alle andere genoemde politieke actoren is er geen enkel significant verschil tussen de inschattingen van Vlamingen en van Franstaligen. We zien dus opnieuw dat de Vlaamse journalisten meer geloven in de politieke invloed van de media dan hun Franssprekende confraters.

Ervaring maakt daarentegen niet veel verschil (resultaten niet grafisch weergegeven). De inschatting van de agendabepalende invloed van de media door oudgedienden en nieuwkomers is nauwelijks anders. Oudgedienden relativeren hun agenda-invloed een tikkeltje meer maar de verschillen zijn klein en statistisch niet significant.

Zijn journalisten doorheen de jaren anders gaan denken over hun invloed op waar politici mee bezig zijn? Toch wel een beetje. Uit Grafiek 7 blijkt dat ze in 2015 de rol van de geschreven pers in het zetten van de politieke agenda significant hoger zijn gaan inschatten in vergelijking met in 2006 (van 3,51 naar 3,71 op een 1-5-schaal). Radio en TV zijn volledig ter plaatse gebleven. Deze resultaten wijken dus wel wat af van de inschatting van de algemene macht van de media waarmee we deze Nieuwsmonitor startten. Toen vonden we dat als er al een evolutie van de inschatting van de mediamacht was dat het eerder om een *daling* van die macht gaat. Wat de specifieke agendamacht betreft, vinden we echter een lichte toename voor de kranten en tijdschriften.

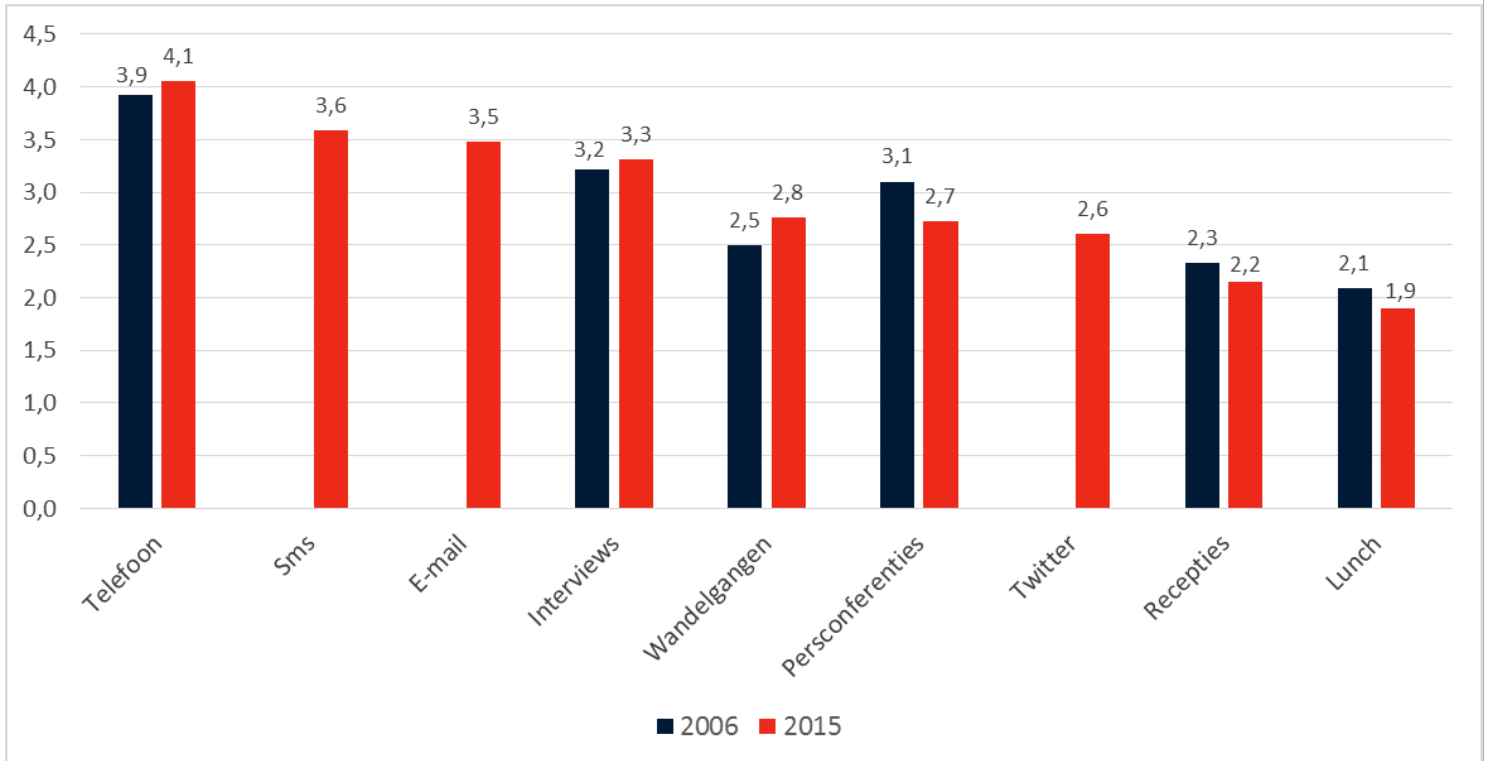
Grafiek 7: De agendabepalende macht van de media volgens journalisten in 2006 (N=205) en 2015 (N=162). Hoe dikwijls slagen de volgende actoren erin om een nieuw probleem bovenaan op de politieke agenda te krijgen? Gemiddelde op een schaal van nooit (1) tot heel vaak (5).



Meer of minder 'lunchcultuur' in 2015 dan in 2006?

Om af te sluiten tonen we nog data die iets vertellen over hoe journalisten en politici met elkaar contact houden, en of die manier van interageren doorheen de tijd is gewijzigd. Je zou kunnen verwachten dat de digitale en de internetrevolutie tussen 2006 en 2015 de klassieke manier waarop beide groepen met elkaar communiceerden helemaal heeft weggeveegd. Ook is het interessant na te gaan of de zogenaamde lunchcultuur, waarbij journalisten en politici informeel over een lunch zaken uitwisselen, is toegenomen of eerder afgenomen. We stelden journalisten de eenvoudige vraag: *Op welke manier heeft u persoonlijke contacten met politici?* Hun antwoorden konden variëren tussen nooit (1) tot dagelijks (6). De vergelijking 2006-2015 staat in Grafiek 8.

Grafiek 8: Hoe frequent hebben journalisten en politici contact via welke kanalen? Gemiddelde op een schaal van nooit (1) tot dagelijks (6).



De nieuwe media, die we in 2006 niet bevroegen, hebben een stevige plaats verworven als communicatie-instrument tussen journalisten en politici. Sms, e-mail - en in mindere mate ook twitter - zijn belangrijk. Maar veruit hét belangrijkste is nog steeds de telefoon. Het belang van formele persconferenties is statistisch significant afgenomen (van 3,10 naar 2,72) wat suggereert dat er een verdere informalisering van de relaties tussen beide groepen die de biotoop van de Wetstraat bevolken, zou zijn. Maar andere data spreken dit tegen. Er wordt iets minder dan vroeger op recepties bijgepraat en ook de fameuze lunches hebben wat aan belang ingeboet (beide verschillen nét niet statistisch significant). Bovendien zijn de contacten in de wandelgangen, dus belendend aan een formele bijeenkomst, ook (bijna statistisch) significant toegenomen. Mogelijk heeft de daling van contacten op persconferenties, dan ook meer te maken met het dalend gebruik en/of belang van deze vorm van politieke communicatie.

Besluit

De Belgische politieke journalisten erkennen dat de media een belangrijke rol in de politiek spelen. Maar de grote meerderheid van hen vindt die politieke rol niet te groot of problematisch. Ze gaan vooral volmondig akkoord met het feit dat media aandacht grote gevolgen heeft voor de persoonlijke carrières van politici. Vaak in het nieuws verschijnen, zeggen ze, heeft invloed op het electorale lot van politici, maar ook op hun positie binnen hun partij en zelfs op hun gewicht in het parlement. De journalisten zijn zich ook bewust van hun invloed op het inhoudelijke werk van politici, met name de dingen waar politici mee bezig zijn. De media zijn misschien niet de belangrijkste agendasetter van het land volgens eigen zeggen, maar toch een heel belangrijke.

Er is verder een opvallend en consistent verschil tussen de Vlaamse en Franstalige journalisten. Meer dan de Franstaligen, beschouwen de Vlaamse journalisten zichzelf als politiek invloedrijk. Dat gold voor bijna alle soorten van invloed waar we naar keken. De effecten van journalistieke ervaring zijn minder uitgesproken en gaan niet in één bepaalde richting. Het is niet zo dat journalisten na jaren van werkzaamheid in de Wetstraat fundamenteel anders denken over hun rol in de politiek dan wanneer ze de Weststraat voor het eerst binnen komen. Als we de mening van de journalisten anno 2015 vergelijken met die van hun voorgangers (wellicht een heel stuk dezelfde mensen) uit 2006 dan zien we dat de macht van de media in het algemeen op dit moment vrij gelijkaardig of iets lager wordt ingeschat dan tien jaar geleden. Maar de specifieke agendamacht van de geschreven pers is gegroeid, zeggen journalisten.

Hebben politieke journalisten het bij het rechte eind? Kunnen ze hun rol in het politieke bedrijf eigenlijk wel goed inschatten? Dat is moeilijk te zeggen. Maar de journalisten die we bevroegen zijn zeker bevoorrechte getuigen en hebben als geen ander ervaring met hoe politiek en media met elkaar de tango dansen. Dat de Vlamingen er anders over denken dan de Franstaligen, ze schatten hun invloed hoger in, lijkt alvast met de objectieve feiten overeen te stemmen. De Vlaamse media zijn, zeker wat de audiovisuele media betreft, meer politiek autonoom en meer louter door een medialogica gedreven dan de Franstalige. Die onafhankelijkheid zorgt voor meer politieke invloed. In die zin kunnen we zeker iets leren van wat journalisten over hun verhouding met het politieke bedrijf vinden.

Samenvatting

- Ruim 8 van de 10 politieke journalisten in België vinden niet dat de media te veel macht hebben.
- Politieke journalisten zijn het erover eens dat veel in de media komen een politicus vooruit helpt in zijn carrière. Wat volgens een meerderheid van journalisten ook verklaart waarom politici alles zouden doen om in het nieuws te komen.
- Media-aandacht kan, volgens journalisten, echter ook het aanzien van politici in de partij en het parlement stevig opkrikken.
- De media zijn een belangrijke agendabepaler in de Belgische politiek. Volgens journalisten brengen zowel de geschreven als de audiovisuele pers vaker dan parlementsleden of drukingsgroepen een nieuw probleem op de agenda. De ministers, en de eerste minister op kop, blijven wel de voornaamste politieke agendazetters.
- Franstalige journalisten schatten hun eigen invloed iets lager in dan hun Vlaamse collega's, wat mogelijk te wijten is aan het feit dat de Franstalige politici nog een grotere greep hebben op 'hun' openbare omroep.

Contact

Wenst u meer informatie over het Elektronisch Nieuwsarchief of de Nieuwsmonitor, neem contact op met Ine Kuypers, projectcoördinator van het Elektronisch Nieuwsarchief. Data van het Elektronisch Nieuwsarchief kan u raadplegen op www.nieuwsarchief.be. Onderzoek van het Steunpunt Media vindt u op de [website van het Steunpunt Media](#).

E-mail	Ine.kuypers@uantwerpen.be	Website	www.nieuwsarchief.be www.steunpuntmedia.be
Telefoon	03 265 57 60	Twitter	@Nieuwsarchief